

Trujące grzyby w Norwegii

Muchomor czerwony / muchomor królewski / muchomor plamisty (*Amanita muscaria* var. *muscaria* / var. *regalis* / *pantherina*)

(Norweski: Rød / Brun / Panther fluesopp)
Grzyby te mają białawe blaszki i trzon z pierścieniem. Nasada trzonu jest bulwiasta. Kapelusz jest czerwony lub brązowy z białymi plamkami, lecz te mogą odpaść.

Zatrucie

Te trzy muchomory zawierają truciznę, która wpływa na system nerwowy. Symptomy pojawiają się najczęściej w ciągu 1/2-3 godzin po zjedzeniu grzyba. Spożycie niewielkich ilości może spowodować między innymi dezorientację, zawroty głowy, kołatanie serca i bóle brzucha. Do poważnych zatrucí dochodzi rzadko, lecz spożycie większych ilości może wywołać objawy wymagające leczenia szpitalnego.

Koźlarz pomarańczowożółty (*Leccinum versipelle*) (Norweski: Rødskrubb)

Ten grzyb z rodziny borowikowatych ma czerwono-brązowy kapelusz i czarne łuseczki na białym trzonie. Miąższ ciemnieje po przecięciu. Grzyb ten występuje powszechnie w całej Norwegii.

Zatrucie

Koźlarz pomarańczowożółty jest jadalny, pod warunkiem, że jest gotowany przez przynajmniej 15 minut. Koźlarz pomarańczowożółty niewystarczająco ugotowany jest najprawdopodobniej grzybem powodującym większość przypadków dolegliwości żołądkowych w Norwegii. Mdłości, wymioty, biegunka i bóle brzucha pojawiają się najczęściej w kilka godzin po spożyciu tego grzyba. Objawy te przeważnie przechodzą w ciągu 1-2 dób. W przypadku spożycia dużej ilości, dolegliwości żołądkowe mogą stać się bardzo silne i mogą wymagać leczenia szpitalnego.

Krowiak podwinięty (*Paxillus involutus*) (Norweski: Pluggsopp)

Grzyb ten ma brązowy kapelusz z podwiniętym brzegiem, brązowy trzon i blaszki, które ciemnieją przy nacisku. Krowiak podwinięty jest bardzo pospolity.

Zatrucie

Krowiak podwinięty zawiera kilka różnych substancji trujących i może wywołać różne objawy chorobowe. Wymioty, biegunka i bóle brzucha mogą pojawić się w ciągu 1/2-3 godzin po spożyciu surowego grzyba. W przypadku powtarzającego się spożycia ugotowanego grzyba może dojść do poważnego zatrucia z uszkodzeniem komórek krwi i nerek.

W Norweskich lasach rosną zarówno grzyby jadalne, jak i grzyby niejadalne i grzyby trujące. Niektóre z najbardziej trujących grzybów w Norwegii mogą do złudzenia przypominać jadalne grzyby zbierane w innych krajach.

Dobre rady dla zbieraczy grzybów:

- Zbieraj tylko te grzyby, których jesteś w 100 % pewien.
- Nigdy nie smakuj nieznanych grzybów – wiele z najbardziej trujących grzybów ma łagodny smak.
- Zapisz się na kurs o grzybach.
- W przypadku podejrzenia zatrucia skontaktuj się z Giftinformasjonen, Norweskim Centrum Informacji Toksykologicznej.

Norweskie Centrum Informacji Toksykologicznej

Tel.: 22 59 13 00 (czynne całą dobę)

www.giftinfo.no

Niniejsza broszura została opracowana przez Norweskie Centrum Informacji Toksykologicznej (www.giftinfo.no). Na naszej stronie internetowej można zamówić lub pobrać rozszerzoną wersję niniejszej broszury w języku norweskim.

Norges sopp- og nyttevekstforbund, Norweski związek ds. mykologii i roślin użytkowych (www.soppognyttevekster.no) organizuje kursy o grzybach.

Muchomor jadowity

Muchomor jadowity

(*Amanita virosa*)

(Norweski: Hvit fluesopp)

Cały grzyb jest biały (kapelusz, trzon, blaszki i mięsz). Trzon ma pierścień, lecz ten może odpaść. Nasada trzonu ma na sobie pochwę (torebkę). Grzyb ten powszechnie występuje w lasach.

Muchomor sromotnikowy

Muchomor sromotnikowy

(*Amanita phalloides*)

(Norweski: Grønn fluesopp)

Kapelusz może być zielony, brązowy lub żółty. Blaszki i trzon są białe. Trzon ma pierścień, lecz też może odpaść. Nasada trzonu ma na sobie pochwę (torebkę). Grzyb ten występuje rzadko.

Hełmówka jadowita

Hełmówka jadowita

(*Galerina marginata*)

(Norweski: Flatklokkehatt)

Cały grzyb jest brązowy (trzon, blaszki i mięsz). Zazwyczaj jest to mały grzyb. Grzyb ten występuje powszechnie. Rośnie zwykle w wiązkach na korze drzew i pniakach.

Zasłonak czerwony

Zasłonak czerwony

(*Cortinarius rubellus*)

(Norweski: Spiss giftslørsopp)

Cały grzyb jest czerwono-brązowy (kapelusz, trzon, blaszki i mięsz). Grzyb ten powszechnie występuje w lasach.

Zasłonak rudy

Zasłonak rudy

(*Cortinarius orellanus*)

(Norweski: Butt giftslørsopp)

Przypomina zasłonaka czerwonego, lecz ma bardziej zaokrąglony kapelusz. Grzyb ten występuje rzadko. Rośnie w lasach liściastych.

Zasłonak czerwony i Pieprznik trąbkowy

Niebezpieczna pomyłka

Zasłonak czerwony może rosnąć w tym samym miejscu, co pieprznik trąbkowy (*Craterellus tubaeformis*). Grzyby te mają podobny kolor (patrz zdjęcie). Ważne jest, aby przy zbieraniu sprawdzić każdego grzyba, tak aby zasłonak czerwony nie trafił do koszyka z grzybami.

Zatrucie

Nawet bardzo mała ilość każdego z tych trzech grzybów może spowodować poważne zatrucie. Po minimum 6 godzinach od spożycia pojawia się silna, wodnista biegunka, bóle brzucha i wymioty. Istnieje duże ryzyko, że w ciągu 2-3 dni może dojść do groźnego dla życia uszkodzenia wątroby. W przypadku podejrzenia spożycia skontaktuj się z Norweskim Centrum Informacji Toksykologicznej, w celu uzyskania porad na temat dalszego postępowania.

Zatrucie

Nawet bardzo niewielka ilość zasłonaka czerwonego lub rudego zawiera wystarczająco dużo trucizny, aby spowodować poważne uszkodzenie nerek. Objawy zatrucia pojawiają się najwcześniej dopiero po 2 dniach od spożycia i mogą przypominać objawy grypy, z ogólnym uczuciem choroby i zwiększoną lub ograniczoną ilością moczu. Istnieje duże ryzyko, że w ciągu 3-10 dni dojdzie do poważnej niewydolności nerek. W przypadku podejrzenia spożycia skontaktuj się z Norweskim Centrum Informacji Toksykologicznej, w celu uzyskania porad na temat dalszego postępowania.